

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
FINLAND

Uusi oppimisen tuki osana ammattillisen koulutuksen opetusta ja ohjausta

Webinaari 15.4.2026 Ammatilliset erityisopettajat ry.
Opetusneuvos Anne Ekroth, opetus- ja kulttuuriministeriö

Miksi oppimisen tuen uudistus on välttämätön – ja miksi ammatillinen koulutus on sen onnistumisen kannalta kriittinen?

Oppimisen tuen uudistuksen ytimessä on ajatus siitä, että tuki ei ole poikkeus vaan osa hyvää pedagogiikkaa. Ammatillisessa koulutuksessa tämä ei ole uusi ajatus.

- Oppimisen tuen uudistus ei ole vain lainsäädäntömuutos, vaan pedagoginen ja toimintakulttuurin suunnanmuutos.
- Ammatillinen koulutus on monimuotoinen koulutusmuoto → tuen tarpeet näkyvät täällä vahvasti ja monimuotoisesti eri-ikäisillä oppijoilla.
 - Mm. keskeyttämisriskit, oppimisvaikeudet, elämänhallinnan haasteet
- Ammatilliset erityisopettajat ovat jo pitkään toimineet käytännössä sen todellisuuden kanssa, johon uudistuksella nyt vastataan.

Mitä uudistuksella tavoitellaan ja mitä se tarkoittaa käytännössä ammatillisessa koulutuksessa?

Uudistus tekee näkyväksi sen, että oppimisen tuki ei ole irrallinen palvelu, vaan osa koulutuksen järjestämisestä (riittävä opetus ja ohjaus) – myös silloin, kun oppiminen tapahtuu työpaikalla.

- Siirtymä korjaavasta ennakoivaan ja tarvittaessa jatkuvaan, koko tutkinnon ajan toteutuvaan tukeen
- Oppimisen tuen ja erityisen tuen selkeämpi kokonaisuus
- Tuen oikea-aikaisuus, suunnitelmallisuus ja läpinäkyvyys
- Oppijan oikeudet ja koulutuksen järjestäjän vastuut
- Työelämässä tapahtuva oppiminen
- Tuen nivoutuminen ohjaukseen, HOKS-prosessiin ja työpaikkaohjaukseen sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön tiiviiseen yhteystyöhön sekä tarvittaessa opiskeluhuoltopalveluihin.

Erityinen tuki oikeutena ja mahdollistajana

Erityinen tuki ei ole vain opiskelijan oikeus – se on myös yhteiskunnan kannalta viisas investointi. Jokainen tutkinto, joka suoritetaan, on tarina siitä, että tuki osui oikeaan aikaan ja se on ollut sellaista, että sillä on vastattu opiskelijan tuen tarpeeseen.

- Erityinen tuki osana oppimisen tuen kokonaisuutta
- Erityinen tuki ei ole vain yksittäisiä tukitoimia tai päätöksiä, vaan osa laajempaa pedagogista ajattelua. Se rakentuu opettajien, ohjaajien ja muun henkilöstön osaamisesta sekä yhteistyöstä – ja usein myös tiiviissä vuorovaikutuksessa opiskelijan kanssa.
- Monipuoliset, vaihtoehtoiset ja tutkimukseen perustuvat erityispedagogiset lähestymistavat ja menetelmät
- Tuen jatkuvuus työpaikalla järjestettävään koulutukseen, yhteys työllistymiseen
- Jokainen opiskelija tarvitsee tunteen siitä, että hän tulee kuulluksi ja kohdatuksi ja saa tarvitsemansa tuen opintoihinsa. Sillä on suuri merkitys hänen opintojensa sujumiseen sekä hyvinvointiin. Opiskelijan kokemus!

Ammatillinen erityisopettaja pedagogisena asiantuntijana, kehittäjänä ja sillanrakentajana

Lainsäädäntö luo raamit, mutta sisältö syntyy arjessa. Siinä työssä ammatilliset erityisopettajat ovat keskiössä.

- oppimisen tuen pedagoginen asiantuntija
- moniammatillisen työn koordinaattori
- työelämän ja koulutuksen rajapinnan tulkki
- henkilöstön tukija ja osaamisen jakaja
- opiskelijan äänen vahvistaja.
- Erityisopettajat ovat keskeisessä asemassa mallintamassa, kouluttamassa ja tukemassa käytäntöjä.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjät, opetus- ja ohjaushenkilöstö ja yhteistyöverkostot tarvitsevat ammatillisten erityisopettajien asiantuntemusta.
- Omasta jaksamisesta huolehtiminen!

Mitä tarvitaan, jotta uudistus todella toteutuu tavoitteidensa mukaisesti?

Oppimisen tuen uudistus onnistuu yhteistyössä. Tarvitaan jatkuvaa vuoropuhelua, toiminnan kehittämistä, arviointia ja palautetta.

- riittävä osaaminen ja tuki henkilöstölle
- rakenteet, jotka mahdollistavat yhteistyön
- realistiset resurssit
- luottamus ammattilaisten asiantuntemukseen
- jatkuva vuoropuhelu koulutuksen järjestäjien, opiskelijoiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oppimisen tuki voimaan 1.8.2026 – miltä tilanne nyt vaikuttaa?

- Kehittämistä tehty Opetushallituksen oppimisen tuen uudistamiseen valtionavustushankkeissa v. 2023 ja 2024.
- Sen jälkeen koulutuksen järjestäjät ovat aktiivisesti erilaisissa verkostoissa jakaneet ja kehittäneet toimintamalleja oppimisen tuen uudistamiseksi.
- INKLU –hanke (koordinoija JAMK) on toteutunut Ammatillisten Opettajakorkeakoulujen/eritisopettajakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteiskehittämisenä (päättyy 31.8.2026).
- Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee selvityksen oppimisen tuen toteutumisesta ammatillisessa koulutuksessa kolme vuotta muutosten voimaantulon jälkeen (2029).

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
FINLAND

**Oppimisen tuessa on lopulta kysymys siitä,
millaisen koulutusjärjestelmän ja yhteiskunnan
haluamme – mitä arvostamme.**

**Kiitos siitä työstä, jota teette joka päivä sen
eteen, että jokaisella opiskelijalla on
mahdollisuus onnistua!**

Vaativan erityinen tuki

- Oppimisen tuen uudistuksessa ei tehty muutoksia vaativaan erityiseen tukeen
- OKM: Selvitys ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen toimivuudesta ja muutostarpeista
- Selvityshenkilöt, toimikausi 1.10.2025-31.8.2026, ohjausryhmä asetettu selvityshenkilöiden tueksi 3.10.2025
- Tavoitteena on selvittää millaista vaativan erityisen tuen koulutuksen tulisi olla osana ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta, jotta opiskelijoiden tuen tarpeisiin vastataan riittävästi ja tarkoituksenmukaisesti sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Selvityksen lähtökohdissa tulee ottaa huomioon vuoden 2020 oppivelvollisuuslainsäädäntö ja 1.8.2026 voimaan tulevat oppimisen tuen muutokset (HE 161/2024).
- Selvitykseen tulee sisältyä vaativan erityisen tuen koulutuksen nykytilan kuvaus ja arvio sen kohdentumisesta eri opiskelijaryhmille sekä arviota lasten ja vammaisten oikeuksien toteutumisesta. Selvityksessä huomioidaan ruotsinkielisen koulutuksen erityispiirteet ja kehittämistarpeet.
- Selvityshenkilöt voivat tehdä esityksiä säädösten tai koulutusten perusteiden muuttamiseksi sekä kehittämisehdotuksia liittyen koulutuksen järjestämiseen tai järjestäjäjärakenteeseen.
- Selvityksen tulosten jälkeen päätetään tarpeet jatkovalmisteluun.

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
FINLAND

Kiitos mielenkiinnostanne!